

N:o 60.

Af herr **Back Per Ersson**, om ändring i 22 § af förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.

Under en följd af riksdagar hafva upprepade förslag väckts om ändring i den kommunala rösträtten på landet. Dessa förslag hafva alla haft det gemensamt, att de åsyftat förekomma att en eller ett fåtal må kunna utöfva en kommuns beslutanderätt. Dessa förslag hafva hufvudsakligen afsett ändring och tillägg i 11 § i kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, sådan den lyder i kongl. kungörelsen den 8 september 1868. Lagutskottet, som behandlat dessa förslag, har äfven framlagt så fullgiltiga skäl för bifall till ändring af denna paragraf, att det vill synas, som om desamma bort kunna antagas, men det oaktadt hafva förslagen blifvit i Första Kammaren afslagna. Då således ringa utsigt finnes för ändring i 11 §, tager jag mig friheten föreslå ett tillägg i 22 § samma förordning, hvarigenom till väsentlig del utjemnas ett nu rådande missförhållande inom kommuner med afseende på rösträttens utöfning. Det heter i 22 §: »Val skall, der så äskas, förrättas med slutna sedlar. Mellan lika röstetal skiljer lotten.» Meningen med denna paragraf synes hafva varit densamma, som tydligen står uttryckt dels i 1 kap. 1 § rättegångsbalken angående nämndemansval: »och hafve hvarje röstande en röst», och dels i kongl. stadgan om skiftesverket i riket den 9 november 1866, § 19: »och ege en hvar — — lika röst». Så torde ock hafva praktiserats, tills ett mål rörande denna fråga under 1871 blef fullföljdt i högsta domstolen, då Kongl. Maj:t dömde, att 22 § icke upphäfver 11 §, utan skall röstvärdet beräknas, äfven då val sker med slutna sedlar. För att jemföra det röstvärde, som tillkommer en slutna

sedel, med röstlängden, måste röstvärdet angifvas utanpå valsedeln, och då detta, som hufvudsakligen inverkar på valets utgång, måste vara öppet, så är icke omröstningen slutet. Deremot, om orden »och hafve hvarje röstande en röst» blefve intagna, erhöile äfven denna paragraf fullt konsekvent innehåll, och många af de oegentligheter, som åtfölja tillämpningen af 11 §, blefve äfven undanröjda, då den endast blefve använd vid beslut rörande kommunens ekonomiska angelägenheter, vid hvilka det väl kan försvaras, att den, som får skatta efter ett högre fyrktal, äfven har större inflytande.

På dessa i korthet anförda skäl vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen för sin del besluter, att orden »och hafve hvarje röstande en röst» införas i 22 § i kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, hvarigenom denna paragraf skulle erhålla följande lydelse:

»Val skall, der så äskas, förrättas med slutna sedlar; och hafve hvarje röstande en röst. Mellan lika röstetal skiljer lotten».

Stockholm den 27 januari 1891.

Back Per Ersson.

N:o 61.

Af herr **E. P. Jonsson** i Myre, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t rörande väghållningsbesvärets ordnande.*

Bland de bördor, som af ålder trycka uteslutande på innehafvare af den i mantal satta jorden, är onekligen vägunderhållet en af de allra tyngsta. Detta är både känt och erkänt. Sträfvandet att söka utjemna